

Qandil 2007
A Swedish Humanitarian Aid Organization

شیکردنەوێ کارتیکردن و طوێمە تێمە تەندروستێە طەرۆکەکان
(ئاب 2006- نێسان 2007)

Qandil 2007

شیکردنەتۆی کارتیکردن و طوژمەتی تیمە تەندروستیە طەرۆکەکان (ناب 2006-نیسان 2007)

ریکخرای قەندیلی سویدی دەستی کرد بە ضالاکییە تەندروستیەکان لێ رێبەری تیمە طەرۆکەکان لێ سالی 1992 لێ باکووری وولات. لێ سالاکیی نەوتەتۆ تا سەرەتاکانی 2003 ضاڵدەها تیمی طەرۆک لێ ئاریزطاکانی هەولیر و سلیمانی و دەوێ کاربان کردووە. تیمەکان ئەرەیان ئیدرا لێ تیمی ضاودیری تەندروستی و هەلمەتی کۆتان بۆ رۆشنیبری تەندروستی و کارە ئیدارییەکان. لێ بەهاری 2003 تیمە طەرۆکەکان لێ باکوور (کوردستان) لێ کار وەستان، لێ کاتی ئینج تیمی تر کاربان دەکرد لێ موسل و کترکوک وە ئاشانی لێ سەلاحەدین (تکریت). لێ ناوەراستی 2004

(10) تیمی تەندروستی طەرۆک کاربان دەکرد لێ ناوێکی لێ نامەزە نامەزەیان ئیکراوە، بە زۆری کاربان بۆ نەو هاولاتیانی لێ بەشەکانی نزی عیراقی هاتبوون وە هەرۆهە ئێوانی لێ ناوێکی باری تەندروستی خراپە بەهۆی شەرە. نەو خەشتەیی خوارۆهە خەشتەیی سەرەتا و کۆتایی کارەکانی تیمە تەندروستیە طەرۆکەکان لێ سالی 2003 – 2007 (هەندیک لێو تیمانە نیستان کار دەکەن وەکو نەوتۆی لێ خەشتەکەدا هاتووە)

نەوتۆی تیم	ئاریزطا	بەرۆری دەست ئیکردن	بەرۆری تۆواو بوون
7، 8، 9، 10	سەلاحەدین (تکریت)	2004/6/1	2004/12/30
5	موسل (نینهوا)	2003/8/1	2004/12/30
6	کترکوک	2003/5/1	2006/9/30
13	قەزای حەویجە	2005/2/1	2006/9/30
12	قەزای حەویجە	2004/11/1	2006/9/30
14	قەزای حەویجە	2005/3/1	نیستان کار دەکەن
15	قەزای حەویجە	2005/4/1	نیستان کار دەکەن
4، 11	کترکوک	2003/5/1	نیستان کار دەکەن
16	موسل (فایده)	2005/4/1	نیستان کار دەکەن
1، 2	هەولیر - موسل	2004/1/1	2004/5/30
3	دەوێ - موسل	2003/4/1	2007/1/30

نەو خەشتەیی خوارۆهە نەوتۆی تیمە تەندروستیە طەرۆکەکان و شوینی نەتجامدانی کارەکانیان لێ ماوێ 2005 – 2006 نیشان دەدات:

نەوتۆی تیم	شوینی کارکردن
3	قەزای شیخان (ضالاکییەکانی وەستا لێ 2007/1/31)
16	کەمشی فایدا (نیوان دەوێ و موسل)
4	شاری کترکوک و دەقوروبەری
6	قەزای لەیلان / کترکوک (ضالاکییەکانی وەستا لێ 2006/9/31)
11	کەمشی بابە طورطور / کترکوک
12، 13	قەزای حەویجە 1 / کترکوک (ضالاکییەکانی وەستا لێ 2006/9/30)
14، 15	قەزای حەویجە 2 / کترکوک

تیمە طەرۆکەکانی ریکخرای قەندیل نیستا لێ کاردان بۆ ئشتیبری کردن لێ ضالاکییەکانی بنکەکانی تەندروستی سەرەتایی لێ ناوێکی هەولیر هەولیر سەوزی ئیشوو. نەو تیمانە نامادەکرابوون بۆ هاوکاری کردن لێ کاری فریاکەوتن. نەو تیمانە کاربان بارمەتیە تەندروستیە سەرەتاییەکان بوو بۆ ناوێکان و ئەهەتەدەکان کە شەر کاری تیکردبوون. نەو هۆبە شە وای لێ تیمە طەرۆکەکان کردووە تا نیستان بەردەوام بن، سەرەتایی نەوتۆی کە ئیویستیان بە بەدوادا و نەوتۆی بەردەوام هەبە. زانیاری تابیەت نەو تیمانە لێ سەرەتایی کارکردن نەوتۆ تا کۆتایی 3 سال کارکردن ئاریزطاوە. بەکەم بلاوکردن نەوتۆی زانیاری لێ سالی 2004 بوو، دوویم بلاوکردن نەوتۆی زانیاری لێ مانگی 9ی 2006 بوو، وە ئەمەتی نیستان زانیاری 9 مانە لێ ئابی 2006 بۆ نیسانی 2007، وە لێ خوارۆهە زانیارییەکان شی کران نەوتۆ:

(1) **بنكەى سەربازى فايدەى ئىشوو:** دەكتوبىنە نېوان دەۋك و موسل. ئىنو بنكەى 900 خىزانى لى نىشتەجى بوو لى سالى 2006، ئىستا نمارەى دانىشتوانى 1800 خىزان لى شويىنى كۈنى سەربازى دەڭىن و (ئىستا ئى دى دوتىرت نازادى)، وە 986 خىزانىش لى شويىنى كۈنى ئىفسەسەركان دەڭىن (ئىستا ئى دى دىلېن رىزطارى). ئىستا 2700 خىزانى ئىدايە. ئىنو زانىيارىانە تازەفكر ايتو لى سالى 2007. ناوارەى شويىنى جىبا جىبا ئىدايە كە ھۇى ناوارەبويان جىبايە، كە ئىكەتاتون لى كورد و يەزىدى و عەرقى سوننە و ھەندىك توركامان. رىكخراوى قەندىل (لە رىطەى SIDA funding) تروۋدەى ناوى لىنو ناوضىقەدا كرووۋە. ئىستا ئىنو تروۋدانە زىدادى كرووۋە لىطەل رىكخراوى نىو دىلېتى بو ناوارەبويان (IOM funding). ھەروھە رىكخراوى قەندىل ھەلسا بە دروستىكى تەندروستى لىقوى لى سالى 2005 وە ئىستا ئىش طەقروە بووۋە ئىنو بنكەى. يارمەتپىيەكانمان برىتى بوو لى ھاندەر بۇ بەك دىكتور و دوو يارىدەدەرى تەندروستى و ئىدانى دەرمان بو بنكەى بە خورابىيى. نىزىكترىن بنكەى تەندروستى 5كم لە فايدە دوورە. بەشى رىزطارى (كە ناويكى ترى ھەيە كە ئى دى دىلېن دۇمىز كە نەمەش لى ناوى ئىنو كۇماتىبا فەرسىيە كراوۋە كە دروستى كرووۋە) نورىنپە بەكى تىشىك بىكە ھەيە. ئىنو ناوارانەى كە لە بەشى سەربازى نىشتەجىن ئىوانىش كە لە زووقو ھاتوننەتە ئىنو شويىنە و واش دەر دىكەتوئىت كە دىلېمەند بن. و نەخۇشخانەى رىقوانەكردى نەخۇش لە دەۋكە و 15كم دوورە لە كەمەتەكە. كازمەندە تەندروستىيەكانى رىكخراوى قەندىل رۇدانە سەردانى ئىنو بنكەى دەكەش و ئوتۇمۇبىليان بۇ طىراوۋە (كە كرى ئى ئوتۇمۇبىلەكە 550 دۇلارى ئەمىرىكە مانپانە). ئىنو يارمەتپىيەكانە كە ھاندەر و دەرمانە بەردىقوام نەبىت لىطەل زىدادى بو ئىنو كۇمەلپايە تاكو دىيارىكردى ئىدانەى ئارىزط، بەھۇى تىكەلېبويى ئىدانەى ناھىيە فايدە لى نېوان موسل و دەۋك، وەك ضون روون و ئاشكرايە يارمەتپىيە بەردىقوام نەبىت بو سالىكى تىرىش.

(2) **ئارىزطى كەركوك:** لىنو ئارىزطايە تىمىكى جىطىر ھەيە لە كەمەى ناوارەكانى بابە طورطور. دوو تىم لە قەزى حەيەجە ھەيە. بەك تىمى تەندروستى طەركوك دابىن كراوۋە لە لايمان بەرىوۋەتەرايەتتى تەندروستى كەركوك، كە لە قەزى ئارىزطايە كەركوك كاردەكان. تىمى كەركوك كۇنتىن تىمە كە لە 2003 وە كار دىكات. نىشتەجىيوانى حەيەجە 20% دى دانىشتوانى كەركوك، كە ئىدانەىكى نىمىسە سەربەخۇى ھەيە لە لايمان تەندروستى جىبا لە بەرىوۋەتەرايەتتى تەندروستى كەركوك. روون و ئاشكرايە كە دووبارە ئاودانكر دىقەوى حەيەجە بايەخىكى ئىقوتوئى ئىنەراوۋە. رىكخراوى قەندىل ھەسنا بە نەجامدانى تروۋدەى ناوى قەل على لە ھابويى 2003 و تروۋدەكە لە مانپى 1ى 2007 تەواو كرا.

ناوارەكان ھەردەم بووننەتە بارطرانى بو ئارىزطايە كەركوك، وە ھەندىكىيان لە يارىطايە كەركوك دەڭىن، وە ھەندىكى تىرىشيان بلاو بووننەتە لە كۇمەلپايەكانى وەكو لىلان بو ناوارە كوردەكان و حەيەجە بو ناوارە عەرقەيەكان. لىنو ضەقەند مانپەى دوو ابيدا زور لە خىزانى تر لە بەقەوبە و بەغدا ھاتن و لە حەيەجە نىشتەجى بوون (خىزانى سوننى و شىيە).

شىكر دىقەوى كار تىكرىن طوۋمە

شىكر دىقەوى طوۋمەى خەرجى كراوۋە بو نو مانپ لە مانپى 8ى 2006 تا مانپى 4ى 2007. ئىنو خەرجىە تەرخان كراوۋە بو (5) تىمى تەندروستى طەركوك، كرى ئى ئوتۇمۇبىلەكە دىكتورىك و وە دوو يارىدەدەرى تىرىشكى بو ھەر تىمەك. زانىيارىكان نامادەكر اون بە طوۋرەى خەرجى بەك مانپ بو ھەر تىمەك يان بە شىوئىيەكى تر خەرجى ھەر نەخۇشكى بو سالىك، ضاكر دىقەوى طوۋمە بو تىمى شەش كرا كە تەقەبا بو ماوۋە شەش مانپ دەست بەكاربوو، و بو سى تىم كە كارەكانىيان لە مانكى 9 وەستا (لە مانپى 8ى 2006 نو تىمى طەركوكمان ھەبوو، لە مانكى 10ى 2006 تەقەبا شەش تىم دەست بەكاربوون و لە مانپى 2ى 2007 تەقەبا تىم مانپە). بوۋىە طوۋمەى نامادە ئىكراو تەقەبا تىكرى طوۋمەكانە.

كۈى طىشى طوۋمە بو نو مانپ 98516 دۇلارى ئەمىرىكە. ئىنو طوۋمەقەش تەقەبا طوۋمەى طواستىقە (ئوتۇمۇبىلى كرى) كە طوۋمەى شوڧىر و طاز و رۇن و ضاكر دىقەوى دەطرىتە، ھاندەر (موۋسە) و دەرمان (كە لە بازار دەكر دىرەت و ھەروھە طواستىقە و نامادەكردى ئىنو دەرمانە دەطرىتە). دىمارەى ئىنو نەخۇشخانەى كە بىنران لى ماۋەقەدا 38978 نەخۇش. بوۋىە طوۋمەى بىر نامەكە لە ماوۋە (8مانپى 2006-4مانپى 2007) طىقىشە (3.36 دۇلارى ئەمىرىكى) بو ھەر نەخۇشكى لە سالىكا. ئىنو ش بىراورد نەكرىت لىطەل شىكر دىقەوى طوۋمەى ماوۋە 14 مانپ لە مانپى 6ى 2005 تا مانپى 7ى 2006 كە طوۋمەكىنى (1.56 دۇلارى ئەمىرىكى) بو ھەر نەخۇشكى لە سالىكا.

موۋسە (ھاندەر):

خەواڧى(ھاندەر) كارمەندەكانى تىمە طەركوكەكان زىدادى كرد بە رىدەى 25 دۇلارى ئەمىرىكى بو ھەر كارمەندىك لە مانپى 2ى 2007، كە دىكاتە 425 دۇلارى ئەمىرىكى بو ھەر تىمەك لە مانپىكا، (بەلام لە تىش مانكى 2ى 2007 طوۋمەكە 350 دۇلارى ئەمىرىكى بو بو ھەر تىمەك لە مانپىكا). ئىستا ھاندەر دىكتور 175 دۇلارى ئەمىرىكىە وە 125 دۇلارى ئەمىرىكى بو يارىدەرى تىرىشك و (ھەر تىمەك بەك تىرىشك و دوو يارمەتپىدەرى تىرىشكى ھەيە و ھەروھە لىم طوۋمەى 50 دۇلارى ئەمىرىكى ئىدايە كە دەدرىت بە خزمەتپوزارى ئاكر دىقەوى كە لە بنكەى تەندروستى باباطورطور كاردەكان). ئىمەش دىخەرىتەسەر ئىم موۋسەقەى كە كارمەندە تەندروستىكان و قەرى دىطرن لە وەزارەتتى تەندروستى عىراق. ئىم ھاندەر انەش ئىقورىن و لىطەل دەسەلاتى تەندروستى ناوخۇ لىسەرى رىكەتوۋىن. ھەموو كارمەندە تەندروستىكان دامتزارون لە لايمان وەزارەتتى تەندروستى عىراق. بە طوۋرەى شىكر دىقەوىكانمان طوۋمەى موۋسە نەكاتە (48805 دۇلارى ئەمىرىكى) بو نو مانپ. وە بو ھەر تىمەك مانپانە (453 دۇلارى ئەمىرىكى) تەرخان كراوۋە (بە برى 28 دۇلارى ئەمىرىكى جىباوۋە لە شىكر دىقەوى طوۋمەى ئىشوو مانپى 6ى 2005-7ى 2006).

طوۋمەى طواستىقە

طوۋمەى طواستىقە (28261 دۇلارى ئەمىرىكى) بو ماوۋەى نو مانپ، ئىمەش طوۋمەى كرى ئى ضوار ئوتۇمۇبىل (دەبل طىر) لە شىكر دىقەوى ئىشوو دىمارەقان نو ئوتۇمۇبىل بوو، ھەر ئوتۇمۇبىلەكە بە شوڧىرە، ھەروھە ئىم طوۋمەى بو سوۋتەمەنى و رۋنى مەكىنە و ضاكر دىقەوى (كە شوڧىرى ئوتۇمۇبىلەكە ئىدات). ئوتۇمۇبىلەكان بەكرىطىراون لە كەرتى تايپەتتى دواى ھەلسەتپاندىن لە لايمان بەرىوۋەتەرى طواستىقەى رىكخراوى قەندىل. تىكرى طوۋمەى ھەر سىتارىيەك (325 دۇلارى ئەمىرىكى) بوو لە مانپىكا وە تىكرى طوۋمەى مانپى 9ى 2006 برىتى بوو لە 419 دۇلارى ئەمىرىكى. ئىستا كرى ئى ئوتۇمۇبىل لە نېوان بو 250 بو 550 دۇلارى ئەمىرىكى بو ھەر مانپىك. وە تىكرى كرى ئى ئىستا 406 دۇلارى ئەمىرىكى بو ھەر مانپىك. وە دىقەوانىن ئىنو شىكر دىقەوى بىراورد بىكەن بىقەوى شىكر دىقەوى ئىشوو (مانپى 6ى 2005- مانپى 7ى 2006) لە رووى طوۋمەى. بەھەر حال ھىض طورانكار بەك نەبوۋە لە رووى بەكرىطرنى ئوتۇمۇبىلەقە.

طوۋمەى دەرمان

طوڤمى دىمان ھىر بى جىڭپىرى ماوتىقۇمە لى ماوتى نى سى سالىق دوايى. كۆى طىشى طوڤمى دىرمان بۇ ماوتى نۇ مانط 21450 دۇلارى ئىمىرىكىيە. كە ئىمىش دىكاتە 0.66 دۇلارى ئىمىرىكى بۇ ھىر نىخۇشىك لى سالىقدا. لى شىكر دىقۇمە ئىشوو (مانطى 6ى 2005-مانطى 7ى 2006) ئىم طوڤمىيە 0.48 دۇلارى ئىمىرىكى بوو. بى ئىضىقوانى نىقۇمە ئىقراى طوڤمىيە مانطانى ھىر تىمىك زىادى كىرد لى 298 دۇلارى ئىمىرىكى (2006) بۇ 360 دۇلارى ئىمىرىكى (2007). نىم زىادىقىش لى لايىك ھويىكى دىطىرىقۇمە بۇ زىادىقۇمە نىمىرە نىخۇشى تىمىكان، لى لايىكى تىرىشقۇمە بىھوى بىر زىادىقۇمە نىخۇشى دىرمان (بى شىوئىكى طىشى زور بوون و بى بايىقى ئارە ھىيە لى كوردىستان كە دىرمانىكى لىو دىقۇمە).

طوڤمىيە بىر دىقۇمە بوونى تىمىكان لى كارىكانىيان

تىقراى طوڤمىيە ھىر تىمىك لى مانطىكدا (كۆى طوڤمىيە / 5/9) 1393 دۇلارى ئىمىرىكىيە. بى ھىر حال ئىمىش تىقراىكى مىڭوويىيە. دوايىن تىقراى كرى ي ئۆتۆمبىل 406 دۇلارى ئىمىرىكىيە. وە برى ھاندىر طىقىشە (425 دۇلارى ئىمىرىكى) بۇ ھىر تىمىك لى مانطىكدا، وە برى ئارە دىرمان (كە 360 دۇلارى ئىمىرىكىيە بۇ ھىر تىمىك لى مانطىكدا). لى ئىنجامدا تىقراى طوڤمىيە زىاتىرە لى كۆى طوڤمىيە مانطى ئىشوو (مانطى 4)، كە 1191 دۇلارى ئىمىرىكىيە. نىم طۇرانكار باقىش بىھوى كەمبوونىقۇمە دىمىرە تىمىكانە كە وا دىكات دىھىنانى تىقراى كۆى طىشى كارىكى ئاسان نىقىت. سىقراى نىقۇمە نىمە ضوار مانط جارىك دىرمان ئىقىدا دىكەتەن.

ئىستى ئىويىستە بىشە سىر كىيىكىكى شىكر دىقۇمە طوڤمە بىرىتە روو، وائە دىمىرە نىخۇشى كە لى بىر نامەكەمىمان سوود مەند بوون. لى ماوتى نىم نۇ مانطە دىمىرە نىخۇشىكان 38976 نىخۇشى بوو. نىقۇمە دىكاتە 721 نىخۇشى بۇ ھىر تىمىك لى مانطىكدا. لى مانطى 4ى 2007 تىمىكانىمان 795 نىخۇشىيان بىيىو.

لى شىكر دىقۇمە طوڤمىيە ئىشوو (مانطى 6ى 2005- مانطى 7ى 2006) دىمىرە نىخۇشىكان 529 نىخۇشى تىمىك بوو لى مانطىكدا، بوىە دىبىن دىمىرە نىخۇشى ھىر تىمىك زىادى كىردو. نىقۇمە نىمە بوو لىقۇمە نىمە كە تىمىكانىمان كەم كىردو.

لى شىكر دىقۇمە طوڤمىيە ئىشوو ووتمان " دىبىت ھىر تىمىك بىلەي كەم 750 نىخۇشى بىيىن لى مانطىكدا، كە دىكاتە 30 و 40 نىخۇشى لى رۆدىكدا. لىم دىمىرە كىمىرىش وا بىكات كە تىمىكان بىقۇمە دىر ئىسپار ". ئىستى ھىمىت دىكەتەن كە لىم ضىقۇمە سالىق دوايى نىم ھىو باقىمان ھىنايە دى.

دىمىرە نىم نىخۇشىكانە كە بىنراون لى لايىق ھىر تىمىك بو ماوتى 9 مانط

تىمى 3 (قىزى شىخان) 4322 نىخۇشى	480 نىخۇشى/ مانط (لى مانطى 2ى 2007 كارىكانىيان وىستا)
تىمى 4 (قىزى كىركوك) 8092 نىخۇشى	900 نىخۇشى/ مانط
تىمى 6 (قىزى لىلان) 725 نىخۇشى	363 نىخۇشى/ مانط (لى مانطى 9ى 2006 كارىكانىيان وىستا)
تىمى 11 (بابە طور طور) 10154 نىخۇشى	1128 نىخۇشى/ مانط
تىمى 12 (قىزى قىچىچە) 646 نىخۇشى	323 نىخۇشى/ مانط (لى مانطى 9ى 2006 كارىكانىيان وىستا)
تىمى 13 (قىزى قىچىچە) 700 نىخۇشى	350 نىخۇشى/ مانط (لى مانطى 9ى 2006 كارىكانىيان وىستا)
تىمى 14 (قىزى قىچىچە) 2893 نىخۇشى	321 نىخۇشى/ مانط
تىمى 15 (قىزى قىچىچە) 3488 نىخۇشى	388 نىخۇشى/ مانط

زىانبارىكان دىقراى رىدە مەردن و نىخۇشىكان

سىقراى طىر نىم كۆكردىقۇمە رىدە مەردن كە نىشانىقۇمە بۇ دىبارىقۇمە بارى تىقۇمە دىنىشوان بىلەم تىمىكانىمان زانبارى كۆنكىقۇمە لىسەر رىدە مەردن لىم شىوئىقۇمە كارى تىدا دىكەتەن. نىم زانبارىكانە دىبىت لى لايىق دىسە لاندانى تىقۇمە نى ناخۇيى سىر بىم شىوئىقۇمە كۆبىرىقۇمە. بىھىر حال كارىكى ئاسان نىم بۇ تىمىكانىمان كە رىدە مەردن كۆبىقۇمە لىقۇمە ضىقۇمە ھويىك. ھىض نىشانىقۇمە نىمە دىقراى بىلار بوونىقۇمە ئىتلكان، زۆرىقۇمە حالىتەكان حالىتى سووكن و مەتر سىيان نىمە لىسەر دىيان. لىم زۆرىقۇمە شىوئىقۇمە طۇرانى ناو و ھىم ھىيە كە لىم زۆرىقۇمە زىستان و سىقراى بىھار زۆرىقۇمە نىخۇشى نىخۇشى ھىم كىردى تووندى سىيىكان و ھىلەمەت و سىر بوونىقۇمە قورطىن، ھىر و ھىم سىك ضىوونى ناويى و ھىندىك نىخۇشى لى ھايىندا تووشى مەروۇ دىقۇمە. وە ھىر و ھىم ضىوارىم بىر بىلار تىر نىخۇشىقۇمە كەلە لىسى مانطانى نىخۇشىكانە دىر كەم توو نىخۇشىكانى نازارى ئىسك و ماسولكە و ئىشە. ھىر و ھىم ھىندىك نىخۇشى تىر ھىيە بىھوى نىقۇمە ناو خاويىن و دىبىتە ئىس و نىقۇمە زانبارى تىقۇمە نىمىس شىرەمەنى روودەقەن وەكو تاى ئايفوئىد و تاى مالتا. دىبارىقۇمە نىم نىخۇشىكانە بى رىقۇمە قەمىس كىردى دىبىت و زۆر كات نىخۇشى داوا لىم تىشك دىكات كە تاقىقۇمە سىر و لۆجى بۇ بىكات لىم بىكىقۇمە تىقۇمە.

سى نىخۇشى لىشمانىيان ئىست ھىبوو لى مانطى 4ى 2007 وەك لى لىسى نىخۇشىكانە دىبارە. دىبارىقۇمە نىخۇشى سوورىدە و سىيا و لىشمانىيا لىم ماوتىقۇمە نىمە، و مەلارىيا و ئىستى كەم تىر نىخۇشىكانە ھىرەكە بان يەك حالىتى ھىيە.

سىقراى كىردى دىرمان

بۇ جارى دووم زۆرىقۇمە دىرمان كە بىكار دەھىنرىن نازار كۆدەكانىن، وە دواى نىقۇمە دىرمانە دىقۇمەكان دىن بى ھىم و جۆرەكانى. بوىە طۇرانكارى نىمە لى رىقۇمە ضارەسەر كىردى و سىقراى كىردى دىرمان. وەكو لى سىقراى باسىمان كىردى ھوى زىادىقۇمە بو ھىر نىخۇشىكە دىطىرىقۇمە بۇ زىادىقۇمە نىخۇشى دىرمان لى بازار و ھىر و ھىم زىادىقۇمە رىدە راسئاردى دىرمان. رىدە دىرمانى راسئىردا و نىقۇمە لى ماوتى ضىوار سالى رابىردو.

زانبارى دىقراى سىقراى كىردى دىرمان لى لىسى سىقراى كىردى دىرمان ھىيە.

دوا نىنجام

وەك نىقۇمە كە دىبارە لى شىكر دىقۇمە دىمىرە نىخۇشى سوودمەند زىادىقۇمە لى ماوتى نىم 9 مانطە دوايىدا. تىمە جىڭپىرىكانى باباطور طور و كەمى قايىدە بۇ ئاوارەكان ضارەسەرى زۆرىقۇمە دىمىرە نىخۇشىكانە كىردو (10154 و 7967 نىخۇشى يەك لى دواى يەك).

***Drug Consumption Record for
Qandil Mobile Teams
(August 2006 - April 2007)***

No	Name of drug	2006					2007				Total
		Aug.	Sep.	Oct.	Nov.	Dec.	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	
1	Paracetamol tablet	943	912,5	690,5	854	752	891,5	601	471	661	6776,5
2	Amoxicillin suspension 500mg	405	371	244	326	210	335	253	273	332	2749
3	Distilled Water Ampoule	0	413	282	509	170	269	147	354	488	2632
4	Procaine Pencillin 400000I.U.	413	488	258	412	210	168	269	148	150	2516
5	Ampicillin capsule 500mg	350	345	218	279	232	280	293	265	218	2480
6	Brufen tablet 200mg	390	270	350	259	156	103	215	166	307	2216
7	Brufen tablet 400mg	390	385	217	327	180	238	116	188	145	2186
8	Gentamycin ampoule 80 mg	278	302	295	227	119	214	138	244	228	2045
9	Amoxicillin suspension 125mg	274	247	188	254	193	205	266	207	159	1993
10	Amoxicillin suspension 250mg	280	233	176	242	179	247	177	197	187	1918
11	Amoxicillin suspension 250mg	280	233	176	242	179	247	177	197	187	1918
12	Multivitamin tablet	356	286,5	255,5	284	164,5	110,5	138	106	162	1863
13	Expectorant syrup	164	227	173	193	198	297	185	188	208	1833
14	Keflex (Cephalexin) capsule 250mg	190	215	145	236	204	228	124	270	212	1824
15	Diclofenac tablet 25mg	289	239	133	125	177	193	189	135	238	1718
16	Keflex(Cephalexin) suspension 125mg	264	189	159	150	116	258	226	125	213	1700
17	Allermine(Diphenhydramine) tablet	250	252,5	267,5	196	129	192	90	109	159,5	1645,5
18	B-complex tablet	227	321	208	192	133	122	111	106	200	1620
19	Aspirin tablet 100mg	0	228	178	230	246	219	227	128	161	1617
20	Erythromycin suspension 125mg	225	246	171	140	119	255	121	150	183	1610
21	Paracetamol syrup	171	251	183	204	144	207	66	239	135	1600
22	Ciproflaxacin.500mg	237	224	175	194	143	204	157	142	123	1599
23	Hyocine tablet 10mg	198	204	138	148,5	105,5	239,5	207	242,5	106,5	1589,5
24	Co-trimoxazole suspension124mg/5ml	243	236	173	160	166	118	152	138	182	1568
25	Procaine Pencillin 800000I.U.	177	215	210	230	171	160	156	130	114	1563
26	Betamethasone ointment 0.5%	213	201	140	161	140	160	167	203	169	1554
27	Oral Rehydration Solution	292	299	252	199	69	114	44	115	145	1529
28	Co-trimoxazole tablets 480mg	196	200	119	212	174	98	118	133	225	1475
29	Metronidazol tablet 250mg	292	211	186	176	88	105	143	138	96	1435
30	Erythromycin capsule 250mg	125	163	114	109	138	223	182	174	169	1397
31	Anti-acid tablet	194,5	258,5	187	181,5	80,5	129,5	106	86	172	1395,5
32	Coldin Syrup	141	135	123	160	197	163	166	160	145	1390
33	Flu out tablet	227	69	0	0	10	354,5	283	207	236	1386,5
34	B-complex ampoule	237	205	143	135	215	151	94	62	115	1357
35	Diclofenac ampoule 75mg	181	208	117	166	176	163	69	82	166	1328
36	Ferofolic capsule 200/5mg	191	218	113	168	113	208	109	63	115	1298
37	Hydrocortisone vial 100 mg	177	191	158	138	54	182	79	118	142	1239
38	Paracetamol drops	181	149	131	184	124	163	96	84	115	1227
39	Paracetamol suppository 120 mg	164	137	119	159	116	140	51	159	104	1149
40	Vitamin C tablet 250mg	219	186	176	119	103,5	47,5	113	25	81	1070
41	Metronidazole suspension 335mg	162	143	170	99	56	77	70	117	141	1035

42	Imferon ampoule	149	202,5	142	112	58	62	51	104	105	985,5
43	Tetracycline capsule 250mg	97	104	66	107	74	68	232	93	139	980
44	B-complex syrup	154	143	102	157	34	65	93	85	120	953
45	Antispasmin drop	0	158	145	147	70	127	74	75	114	910
46	Hydrocortisone skin ointment 1%	163	174	107	131	92	92	32	66	47	904
47	Mycostatin skin cream	123	159	105	154	83	70	46	111	40	891
48	Butadine(Salbutamol) tablet 4mg	127	93	105	243	47	52	84	48,5	73,5	873
49	Loperamide tablet 2mg	189	111	124,5	118	66,5	74	48	52	78	861
50	Clotrimazole skin cream 1%	165	142	86	119	86	35	18	89	64	804
51	Allermine(Diphenhydramine) ampoule	104	139	81	79	134	22	87	49	84	779
52	Chloramphenicol eye drop 1%	120	111	92	121	40	38	82	75	76	755
53	Tetracycline eye ointment 1%	114	125	70	106	79	104	48	41	55	742
54	Hyocine ampoule 20mg	150	101	97	88	52	69	29	19	114	719
55	Metoclopramide tablet 10mg	91	123	96	84	49,5	46,5	35	46	95	666
56	Fersolin syrup	115	119	71	110	30	56	56	35	43	635
57	Fusidic acid cream 1%	67	80	44	39	77	52	29	130	98	616
58	Doxydar(Doxycycline) capsule 200mg	145	126	68	54	60	36	53	11	51	604
59	Butadine(Salbutamol) syrup	86	72	97	108	42	68	50	40	40	603
60	Mebendazole tablet 100 mg	113	94	63	44	30	64	49	44	83	584
61	Folic acid tablet 5mg	13	7	14	82	64	76	66	167	89	578
62	Clotrimazole vaginal tablet	44	55	44	54	31	93	50	113	68	552
63	B6 ampoule	111	119	0	82	57	52	32	23	75	551
64	Cimetidine(Tagamet) tablet 200mg	96	62	32	0	55	89	47	86	62	529
65	Clinidium C tablet 2.5+5mg	183	117	33	11	0	0	59	87	29	519
66	Diclofenac suppository 100mg	101	83	37	86	61	76	15	10	48	517
67	Ranitidine tablet 150mg	162	79	0	0	0	55	66	27	107	496
68	Daonil(Glibenclamide) tablet 5mg	78	71	44	4	4	25	53	44	132	455
69	Flamazine cream 1%	58	67	46	48	42	31	41	40	67	440
70	Aminophyllin tablet 200mg	74	100	56	74	30	25	28	24	27	438
71	Tetracycline skin cream 1%	127	68	46	37	0	16	10	49	84	437
72	Naphazoline eye drop	94	80	46	54	28	69	12	12	28	423
73	Chloramphenicol eye ointment 1%	113	90	37	22	9	24	15	52	44	406
74	Metoclopramide ampoule 10mg	72	93	45	72	20	0	19	23	52	396
75	Cascara tablet	65	58	48	58	41	32	12	24	31	369
76	Mebendazole suspension 325mg/5ml	83	63	27	43	26	23	18	39	43	365
77	Tenormin tablet 100mg	129	53	18	6	0	0	85	30	3	324
78	PTA gurgle	49	62	30	38	18	15	21	41	21	295
79	Lasix(Furosemide) 20mg	60	33	27	24	13	4	11	31	10	213
80	Sodium Bicarbonate Powder	14	9	33	34	13	25	23	35	26	212
81	Sultrin vaginal cream	11	61	25	14	6	3	2	33	28	183
82	Mycostatin vaginal cream	47	55	43	20	6	9	0	0	0	180
83	Myogisik tablet	0	0	0	0	0	20	57	57	42	176
84	Diazepam tablet 5mg	77	38	24	0	0	10	10	0	12	171
85	B12 ampoul	0	0	0	0	0	36	37	15	34	122
86	Tosulet syrup	0	0	0	0	0	20	30	30	25	105
87	Multivitamin syrup	0	0	0	0	0	12	34	21	32	99
88	Diazepam ampoule 10mg	35	43	3	0	0	0	2	4	5	92
89	Finistil drop	0	0	0	0	0	0	0	20	70	90
90	Metronidazole vaginal tablet	35	31	2	0	0	0	10	1	0	79
91	Imferon syrup	0	0	56	0	12	0	10	0	0	78

Monthly Morbidity Summary
(August 2006 - April 2007)

The table below shows the morbidity form from August 2006 to April 2007

Table No. (2)

ICD-9	Disease	2006					2007				Total
		Aug.	Sep.	Oct.	Nov.	Dec.	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	
	Acute Respiratory Infection	1322	882	587	749	802	1115	1081	843	906	8287
	Sore Throat	0	452	373	727	642	620	564	323	411	4112
J00	Common cold	386	471	376	632	423	612	239	133	151	3423
F45.4	Musculo-skeletal pain & Backache	431	431	312	372	301	343	366	310	388	3254
A54	Urinary Tract Infection	487	477	327	387	285	331	336	298	314	3242
	Watery Diarrhea	511	476	455	430	163	215	117	117	177	2661
D50	Aneamia	325	312	206	251	133	103	216	166	228	1940
K29	Gastritis	238	270	164	169	118	129	230	185	212	1715
L50	Allergic disorders	203	224	150	115	99	130	160	146	168	1395
A69	Dental Pain & Stomatitis	214	175	118	100	68	87	111	81	94	1048
A60	Other Skin Infections	186	176	99	166	67	52	45	82	85	958
H10	Conjunctivitis	161	122	84	124	61	56	99	116	129	952
D60	Chronic Diseases	166	138	93	52	42	64	134	103	101	893
630-677	Gyn.& Obestetric Disorders	98	103	95	84	20	74	81	107	106	768
B35-B49	Fungal Infection	90	92	51	79	45	27	62	84	82	612
A01	Fever (unknown)	123	139	65	86	39	23	27	40	44	586
	Ear infection	0	71	38	40	45	77	119	66	85	541
E990-E999	Worm Infestation	76	76	29	33	42	45	55	49	80	485
X49	Food Poisoning	32	25	30	29	35	2	26	22	49	250
J01	Sinusitis	33	23	28	15	26	26	26	46	21	244
949	Burn	25	31	33	31	19	11	39	16	28	233
800-999	Minor Injuries	50	37	15	19	22	15	12	10	24	204
A01	Susp. Typhoid	76	63	18	27	3	0	0	4	2	193

B15	Susp. Hepatitis/Jaundice	7	12	123	9	0	0	4	36	0	191
K50-K52	Bloody Diarrhea	52	24	20	8	6	9	7	9	19	154
K58	IBS	38	5	25	5	12	14	9	16	20	144
J21	Brucellosis	31	36	15	7	2	4	0	6	16	117
K59.0	Constipation	2	11	31	7	4	18	1	24	18	116
X29	Animal Bite	12	19	7	2	1	0	0	0	0	41
A60	Herpes Infection	0	11	12	0	0	16	2	0	0	41
B01	Chickenpox	2	7	1	0	0	3	0	15	8	36
Y36	War Injuries	2	19	5	0	0	0	0	4	0	30
B26	Mumps	0	0	0	0	12	0	0	5	0	17
A40	Susp. Pneumonia	0	3	1	2	0	5	0	1	4	16
A00	Susp.Cholera	8	5	0	2	0	0	0	0	0	15
X20-X29	Scorpion Stings	4	3	3	0	0	1	0	0	2	13
X29	Snake bite	2	0	0	0	0	3	0	8	0	13
B86	Scabies	1	7	3	0	0	1	0	0	0	12
	Prescription	0	5	0	3	0	0	0	0	0	8
B55	Cutaneous Leishmaniasis	0	0	0	0	0	0	0	0	6	6
13	Convulsion	0	0	0	0	0	5	0	0	0	5
F54	Psychological Disorders	2	3	0	0	0	0	0	0	0	5
B85	Pediculosis	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
B50	Susp. Malaria	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
B05	Measles	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A20	Susp. Meningitis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B55.0	Visceral Leishmaniasis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAL		5396	5437	3992	4762	3537	4237	4168	3471	3978	38978